

חבוש

רוב נגוע [דאורייתא] בזחלי עש התפוח, שחופרים מחילות ומשאירים פרורים כהים, יש לבדוק פרי פרי ע"י שחוצים אותו לשניים ובודקים אם יש חלקים נגועים יש להסירם והשאר מותר (תולעת שני ח"ג עמ' רכו- רכו, בדקת מזון כהלכה ח"ג עמ' 488 ובקלור עמ' 65, ויען שמואל מאמך הכר יוסף פרץ ח"צ). [יש אפשרות לבדוק בלי לפתוח את הפרי לשניים ע"י קילוף הפרי ולהתבונן חזותית על שטח הפרי, במידה והכל בריא ואין רכות יתירה ואין חורים, ניתן לאכול את הפרי, ובמידה ויש בעיה יש לפתוחו] (תולעת שני ע"ס).

חסה [ערבית/מסולסלת/אייסברג/אלון אדום וירוק]

חסה הינה אחת הירקות הנגועים ביותר, הן מחמת צבעה הירוק-צהבהב המושך חרקים והן מחמת מבנה הירק המורכב מעשרות עלים נפרדים, המהווים מקום מסתור לחרקים רבים.

החסה נגועה ברובה [דאורייתא] [בדקת מזון כהלכה ח"ג עמ' 262 ובקלור עמ' 67, תולעת שני ח"ג עמ' 67]

ס) בחרקים כגון: אקריות, כנימות עלה, עכבישים, פסוקאים, זבובים שונים, זחלים של עש הפרודניה או הלפיגמה, כנימות עש טבק ועוד.

דוד בדיקתה ונגיפותה של החסה:

שלב א': להפריד את העלים אחד מהשני ולנקותם מכל לכלוך בולט לעין.

שלב ב': להשרות כמות מועטה של עלים במים עם חומר ניקוי (כגון: אמה) למשך 5 דקות.

שלב ג': לקחת כל עלה בנפרד, לשפשפו באמצעות ספוג רך יחד עם חומר ניקוי הנ"ל מכל צדדי העלה תוך הקפדה על מקומות הקפלים.

שלב ד': לשטוף כל עלה תחת זרם מים חזק.

שלב ה': לקחת כל עלה ולהתבונן בו כנגד מקור אור שלא נותרו חרקים ושאין מחילות שנוצרו ע"י הזחל של זבוב המנהרות. (במידה ונמצאו מחילות יש להסיר את כל המקום הנגוע)

כסיום כל השלבים הנ"ל מותר להשתמש בעלי החסה ואין צורך בבדיקה נוספת (תולעת שני ע"ס, בדקת מזון כהלכה עמ' 237-262).

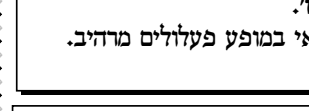
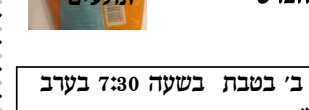
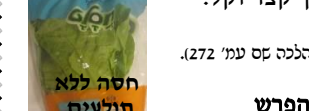
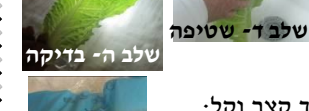
חסה "ללא תולעים" [בארזיה סגורה] בהכשרים מהודרים

החסה בחזקת נקיה, אולם איננה נקיה בוודאות ולכן מספיק לה הליך קצר וקל:

שלב א': השרית מס' מועט של עלים במי סבון ל- 3 דקות.

שלב ב': לשטוף היטב ואפשר להשתמש בעלים (תולעת שני ע"ס, בדקת מזון כהלכה ע"ס עמ' 272).

והחכם עיניו בראשו לאור הסיבוכיות בבדיקת חסה רגילה ובפרט שהפרש מחירים ביניהם קטן ביותר יקנה רק חסה "ללא תולעים"!

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת
לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי
א' טבת תשע"ז 1149 (שנה כב')

ד.א.י.ח.ד.ד. עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: כשרות (פח)

ההפטרה: "רוני ושמחני" (זכריה ב)

פרשת מקץ

"יעשה פרעה ופקד פקדיו על הארץ וחזמו את ארץ מצרים..." (מא, כד)

"פקדים"- אלו המצוות שנאמר (תהילים יט) "פקודי ה' ישרים".

"וחמש"- זהו רמז לחמישה חומשי תורה.

יוסף הצדיק רמז לפרעה כי כח ההשפעה על המעשים קיים והוא בא לידי ביטוי מהכוח אל הפועל רק כששומרים את התורה והמצוות, כפי שמצינו שכל התבואות של מצרים הרקיבו חוץ מהתבואות שאסף יוסף. מכאן שיהודי המקיים תורה ומצוות, שורה הברכה וההצלחה בכל מעשי ידיו ונכסיו מתברכים. (הדרה של תורה)

"ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים..." (מא, כה)

תמיהם המפרשים: הלא פרעה קרא ליוסף כדי לפתור את חלומותיו ולא כדי שיתן לו עיצות, אם כן מדוע נתן בנשקפת הציצה? שיווק הפלפל

נאמר במשנה (ראש השנה ט"ז): "בפסח נדון על התבואה", וחלום פרעה היה בראש השנה, ובראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, נשאלת השאלה: אם אמנם מן השמים רצו להראות לפרעה כי עתידות לבוא שנות רעב, היו צריכים להראות זאת בפסח שאז דנים את התבואות, אם כן למה חל בראש השנה?

לפיכך יעץ יוסף לפרעה ואמר: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על מצרים", היות ומדובר בעלייתו של אדם לגדולה, זה שייך בראש השנה שאז דנים את בני האדם, שכל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, וכיוון שהגיע זמן גאולתו ה"פרטית" של יוסף, מתרחשים אירועים שנראים לכאורה תמוהים ובלבד שיתקיים מה שנגזר בראש השנה שיעלה לגדולה.

"והנה שלש פרות עולות אוזריהן... ותעמודנה אצל הפרות... ותאכלנה הפרות"

(מא, ג-ד) שבע הפרות הרעות הינן סמל לכוחות הרע של היצר.

בתחילה הן "עולות"- קמעא קמעא הן עולות ומתגלות לעיתים רחוקות כעובר אורח, אח"כ "ותעמודנה אצל"- הן מתדבקות לאדם כאורח, עד שלבסוף "ותאכלנה"- הן בולעות אותם לחלוטין, הוא נעשה בעל הבית ומושל בו, והחכם עיניו בראשו לא ייתן ליצר הרע להשתלט עליו ויתחבל תחבולות נגדו בעודו "בחייתוליו"...

זהירות מאכילת שרצים!

מעשה ברבנו "הבן איש חי" נכנס בערב פסח לחצר אחת וראה את בעלת הבית ולפניה שני סלים גדולים מלאים חסה, והיא רוחצת את עלי החסה במהירות כלאחר יד ומניחה אותם בסל שלפניה. פנה אליה החכם ושאלה: "כמה שערות יש בראשך?" אמרה לו: "לא מניתי אותם ולפי דעתי אי אפשר למנותם".

אמר לה: "שערות ראשך אי אפשר למנות, גם חיוב המלקיות אשר בצווארך אי אפשר למנות", אמרה לו: "מה אעשה ובני הבית מרובים ואוכלים הרבה חסה כי ערבה היא להם". אמר לה: "תשובה זו לא תצילך מיום הדין". (בן איש חי, צו)

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק ת"א * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש 8:41-8:42

כניסת שבת: 4:27 יציאת שבת: 5:18 יציאת שבת: 5:49

גמ"ח קדישים ללא תשלום לע"נ אלו שאין מי שיאמר עליהם קדיש 052-3924038

ניתן לקבל את העלון במייל, יש לשלוח בקשה חד פעמית למייל המופיע כאן

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

הצלת רבים מאיסור תולעים

פעם כשהלך רבי שלום כאסכי מגדולי ארם צובא, בערב פסח בשוק, ראה שכל קלחי החסה המוצעים למכירה מתולעים מאוד. הוא הבין כי רבים מיהודי העיר לא ידעו לבדוקם ולנקותם כראוי, ויכשלו באיסור חמור של אכילת תולעים.

מבלי להסס קנה מיד את כל הסחורה, זרק לאשפה ודרך עליה ברגליו כדי שאף יהודי לא יכשל חלילה במאכלות אסורים.

מעשה שהיה

הנרות שהחזירו בתשובה

כשהייתי בחור צעיר וסיימתי את לימודי בתיכון לא ידעתי

עדיין לאן מועדות פני. אימי רצתה שאמשיך ללמוד באוניברסיטה "אתה

תהיה רופא גדול" אמרה בחיור, גם אבי רצה שאמשיך בלימודי "אתן לך הכול, אבל אני רוצה שתשקיע עצמך בלימודים, תלמד משפטים ותהיה שופט מפורסם..." כך אמר לי אבא.

אולם, אני הייתי מלא מרץ ולא רציתי ללמוד, הטיולים ברחבי העולם קרצו לי יותר מהלימודים המייגעים באוניברסיטה.

באותם ימים לא הכרתי את היהדות, הורי היו רחוקים מכל ריח של תורה ויהדות, בעודי מתלבט מה אעשה בחופשה הארוכה הציע לי חבר להצטרף אליו לטיול מעניין בארץ ישראל. הוא הראה לי מפות, צילומים ותמונות צבע נפלאות. "וזהו ארץ נפלאה, ואנו חייבים לראות אותה ולנשום את האוויר המיוחד שבה" אמר בקול נרגש. השתכנעתי, עוד באותו יום ארזתי את חפצי וקניתי כרטיס טיסה, וכעבור ארבעה ימים המראנו יחד אל ארץ הקודש.

היה זה הטיול היפה שערכתי מעודי, טיילנו ולא ידענו שבעה, אולם יותר מכל נמשכתי לירושלים. את השבת הראשונה עשינו ברובע היהודי עם קבוצה גדולה של תיירים כמונו.

הייתה זו שבת מיוחדת במינה, אפילו שעדיין לא ידעתי מאומה על קדושת השבת וייחודה. כליל שבת ירדנו לכותל, כולם היו לבושים חגיגי, ואור מיוחד על פניהם. רחבת הכותל היתה מלאה מתפללים, קול שירה וריקודים, כליל מנגינות ונוסחאות, תפילות ותשבחות הקסימו אותי וגרמו לי התרגשות מצמררת.

"זהו מקום קדוש מאוד" הרגשתי בחוש. בחור ישיבה חביב פנה אלי והזמין אותי לסעוד בישיבתו את סעודת השבת, הסכמתי ויחד צעדנו לישיבת "אור שמח".

הייתה זו השבת הראשונה בחיי, שולחן שבת, הזמירות, פניהם הקורנות של הרבנים והשמחה הטבעית, המאכלים הערבים ודברי התורה המתוקים- הייתה זו שבת מרוממת.

כשיצאה השבת קצת נעצבתי, קשה היה לי להיפרד משבת קודש, אולם חברי החדש מהישיבה לא עזב אותי "הישאר איתנו כאן ותכיר עולם חדש שלא הכרת עד כה"- שיכנע אותי. התלבטתי, חברי הפציר בי לעזוב הכול ולשוב הביתה, אולם הזיכרונות המתוקים מהשבת המרוממת היו חדים ומשכנעים, נפרדתי מחברי ונשארתי בישיבה.

דברים רבים וחדשים שמעתי בעת שהותי בישיבה, שאלתי שאלות רבות וקיבלתי תשובות.

"לאט לאט, בסבלנות, פסיעה אחר פסיעה"- עודד אותי הרב, אולם כמעט התייאשתי. "קשה לי לקיים את המצוות, איני זוכר מה מותר ומה אסור..." אמרתי לרב בקול בוכים, הייתי שבור כי בשכלי הבנתי שהאמת והצדק טמונים בדרך החדשה ומה מאוד רציתי להתקרב.

"התחל עם מצווה אחת, ולפי הכלל והידוע "מצווה גוררת מצווה" תמשיך עד שתזכה להיות בעל תשובה אמיתי"- אמר לי הרב בקול מעודד.

"באיזו מצווה אבחר?" שאלתי, לאחר הרהור הוא השיב: "מצוות הנחת תפילין היא יקרה התחל עימה, והתפילין ישפיעו עליך קדושה ויסייעו לך לצעוד בדרך הנכונה..." עוד באותו יום קיבלתי זוג תפילין מהודרות. בכל בוקר הנחתי תפילין... אולם ליבי נותר אטום ויבש, ואז הגיעו

ימי החנוכה, נר ראשון של חנוכה, חנוכיות רבות קישטו את חלונות הישיבה, גם אני הדלקתי נר חנוכה ובדמעות רותחות ביקשתי מהקב"ה שיפתח את ליבי ויוליכני בדרך הנכונה, ראשי הסתחרר צעדי לאיטי אל המיטה וביקשתי רק לישון, תרדמה עזה נפלה עלי, לפתע כאב נורא צרב את פני, חשתי בעירה חמה ושורפת, פקחתי את עיניי בבהלה, עשן סמיך אפף אותי, הייתי כולי בוער!! הצילוני!! צעקתי בשארית כוחותיי מנסה להימלט מהלהבות, איבדתי את הכרתי, התעוררתי בביה"ח כשפני חבושות לגמרי.

מוטי חברי סיפר לי על השריפה הגדולה "נר החנוכה התלקח והצית את השמיכה, החדר כולו נשרף בניסי ניסים ניצלת, וגם זוג התפילין החדשות שלך ניצלו ללא פגע, רק הן נותרו מהשריפה" דמעות נקו בעיני, נס היה לי! חברי הגיש לי את שקית התפילין, אמצתי אותה בחום אל שפתי. כעבור שבוע שוחררתי מביה"ח כשצללקת גדולה מעטרת את לחיי הימנית וכשמעיינות הרגש נפתחו ואני יהודי מאמין באמונה שלמה שהחיינו וקיימנו והגענו לזמן הזה!

פינת ההלכה

הלכות תולעים במוצרי מזון [כח]

א. אסור מן התורה לאכול תולעים, שרצים ורמשים (ש"ע יו"ד ס' פד), והאוכל שרץ הארץ כנמלים, חרקים או תולעים כגון: בפירות וירקות

עובר על 5 לאוין מן התורה (ויקרא יא מא-מד, גמ' מסות טז, תולעת שני לגר"כ רווח פ"א ס"ג).

פירוש של פירות וירקות ודרכי ניקויים מתולעים (התמונות צולמו במעבדת העלון ומספרים)

אורז

במהלך גידולו, עיבודו וקילופו האורז נקי מחרקים.

אך בזמן שושה במחסנים עשוי להיפגע לעיתים במזיקי המחסן [מיעוט המצוי- דרבנן] כגון: חדקית האורז, אורזית משוננת חזה וזחלים שונים של עש המחסן.

רוב ככל החרקים נמצאים בינות לגרגירים ולכן יש צורך לבדוק.

לעיתים רחוקות החרקים פוגעים גם בגרגירי האורז עצמו (תולעת שני ח"ד עמ' סד-סז, בדיקת מזון כהלכה ח"ג עמ' 819 ובקילור עמ' 93-92).

גרגרי אורז דרך בדיקתם וניקויים:

להניח חופן של אורז על משטח לבן וכדו' [מגש, צלחת וכדו'] ולהעביר גרגיר גרגיר

ולראות שאין חרקים בין הגרגירים, כמו כן כל גרגיר שצבעו שונה יש להסירו ולזרוקו [מה שבטוח, אע"פ שזה בד"כ רק פגם טבעי של הגרגיר] אם הכל נקי ולא

נמצאו חרקים בין הגרגירים הכל מותר (תולעת שני סז).

[אם נמצאו חרקים ורוצה בכל זאת להשתמש באורז אחרי שהוציאם הרי יש לסנן

את האורז [מסננת מתאימה] כך שרק הגרגירים יישארו במסננת וכן יש להוסיף

אז בדיקת בטחון נוספת כדלהלן: ממלאים קערה בליטר מים, ממסים בתוכה 3 כפות מלח ושופכים את האורז בבת אחת לקערה, מערבבים הכל יחד ואת גרגרי האורז שצפים מסירים מיד (תולעת שני סז, בדיקת מזון כהלכה סז).

*אם בישל את האורז ללא בדיקה, בדיעבד האורז כשר ואפשר לאוכלו כך (הטעם מאחר שחשש נגיעות מדרבן - מיעוט מצוי מקילין בדיעבד תולעת שני ח"א פ"ז ס"כא, בדיקת מזון כהלכה ח"א פ"ח).

אורז באריזה "ללא תולעים" [באריזה וואקום בהכשר מהודר]

בחזקת נקי מתולעים וחרקים ואינו צריך בדיקה (בדיקת מזון כהלכה סז עמ' 824-819).

צפוצי אורז [אורז תפוח]

בחזקת נקי מתולעים ואינו צריך בדיקה (תולעת שני ע, בדיקת מזון כהלכה סז עמ' 710).

פרכיות אורז

בחזקת נקי מתולעים ואינו צריך בדיקה (תולעת שני סז, בדיקת מזון כהלכה סז עמ' 711).

אטריות אורז

בחזקת נקיים מתולעים ואינם צריכים בדיקה (תולעת שני סז, בדיקת מזון כהלכה סז עמ' 710).

קמח אורז [אורז טחון]

* אריות המשווקות למזון תינוקות- המוצר בחזקת נקי מתולעים ואינו צריך בדיקה.

* אריות רגילות- יש לפזר את הקמח על גבי מגש ולוודא שכולו אחיד ללא סימני נגיעות ודי בכך [אם נמצאה נגיעות יש לנפות את הקמח בנפת קמח של 60 מאש לפחות]

(תולעת שני סז עמ' עא).

